

Μέρος τρίτο

Ταξίδι στην Αμαζονία του Ισημερινού

Γράφει: Γιάννης Φίλης - 22 Ιανουαρίου 2014 10:14 πμ -
[Σχολιάστε](#)

Στα ενδότερα της ζούγκλας είδαμε πολλούς αγριόγαλους, τεράστιους με ωραία χρώματα, δυνατές κραυγές και θορυβώδη πτήση. Στην κορυφή ενός δέντρου ένας υπερήφανος ψαραετός. Οροπέντολες με τις φωλιές τους μήκους μισού μέτρου από χορτάρι στις άκρες κλαδιών. Μοιάζουν με κρεμασμένα μπαλόνια γεμάτα νερό. Κοπάδια από παπαγάλους, κερκινέζια, και σκεπαρνάκια, πανέμορφα μικρότερα κατακίτρινα ή κατακόκκινα πουλιά. Και οι πανταχού παρούσες τεράστιες χωμάτινες φωλιές τερμιτών.

Η βλάστηση πυκνή, απροσδόκητη, μεγαλοφυής. Δέντρα με μεγάλο μέρος από τις ρίζες πάνω από το έδαφος σαν πολλά λεπτά ξυλοπόδαρα. Καθώς το δέντρο μεγαλώνει και ανταγωνίζεται άλλα είδη για λίγο φως μέσα από την πυκνή βλάστηση, μετατοπίζεται προς την κατεύθυνση του φωτός που το συναντά γύρω στα 20 μέτρα ύψος και ρίχνει νέες ρίζες προς τη σωστή πλευρά. Έτσι το δέντρο μπορεί να μετατοπιστεί ένα, δύο ή περισσότερα μέτρα. Φαρμακευτικά δέντρα που ο χυμός τους λειτουργεί ως αντιβιοτικό ή αντιοφικός ορός. Κεκρόπιες με τεράστια φύλλα στο μέγεθος τραπεζομάντιλου, αρτόδεντρα, παπάγια, επίφυτα που ανεβαίνουν σαν λαθρεπιβάτες στους κορμούς άλλων δέντρων, συμβιώνοντας ή πνίγοντας τον φορέα τους, δέντρα με επιφανειακές ρίζες που εκτείνονται 40 μέτρα από τον κορμό για την άντληση τροφής, μυρωδάτοι κέδροι, παραλλαγές όπως σ' ένα κοντσέρτο πιάνου του Μότσαρτ, μόνο πολύ πιο πλούσιες, πιο εφευρετικές, πιο μεγαλειώδεις. Κουβαλάνε μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια χρόνια εξέλιξης και φυσικής επιλογής.

Ακολουθούμε κάποιο μονοπάτι, αλλά μετά από λίγο το χάνουμε τελείως. Παντού τροπική βλάστηση, ελάχιστο φως και φωνές του δάσους. Ο ήλιος αδυνατεί να διαπεράσει τη συμπαγή βλάστηση. Νομίζουμε ότι

έχουμε χαθεί. Ο Εκτωρ ο ξεναγός μας κοιτάζει τα δέντρα και το έδαφος και ακούει με προσοχή τις φωνές. Μετά μας δείχνει τη σωστή κατεύθυνση. Βρίσκει το δρόμο με εκπληκτική ακρίβεια. Περιττό να τον ρωτήσουμε πώς.

Γύρω στις δύο το απόγευμα έρχεται απότομα η τροπική βροχή, βίαιη με κεραυνούς. Είναι η κάθαρση του πρωινού δράματος. Φέρνει τη λύτρωση, την ανάταση, τη γαλήνη.

Πάμε για ψάρεμα. Η σύζυγός μου έπιασε ένα πιράνχα. Ο Εκτωρ μας εξηγεί ότι είναι ακίνδυνα. Του αρέσει να πηγαίνει κόντρα στο ρεύμα. Είναι κοντός κάτω από 1.60, 49 ετών και τρώει το διπλό από μένα, αλλά καλά γυμνασμένος και δυνατός. Έχει τον τυπικό κοντό λαιμό των ιθαγενών, μαυριδερός και γελαστός. Όπως οι περισσότεροι ιθαγενείς, παντρεύτηκε νεαρός και έκανε 5 παιδιά με την πρώτη σύζυγο. Ξέρει πολλά για τη ζωή στη ζούγκλα και την ιστορία του τόπου αλλά συχνά υπερβάλλει. Μας είπε ότι τα πιράνχα δεν πειράζουν ποτέ ανθρώπους ή άλλα ζώα στο νερό, γιατί είναι φυτοφάγα.

Προ μηνών
μία ομάδα
Κορεατών

κινηματογραφιστών τον επισκέφτηκε και του ζήτησαν να κινηματογραφήσουν τη σκηνή που ένα κοτόπουλο κατατρύγεται στο νερό από τα πιράνχα και μένει μόνο ο σκελετός του. Ο Εκτωρ τους είπε ότι τα πιράνχας δεν τρώνε ζώα. Αυτοί επέμειναν. Εριξαν πολλά πιράνχας στο νερό μαζί με ένα κοτόπουλο και από πάνω οι Κορεάτες με τις μηχανές να αποθανατίζουν το δράμα που εξελίχθηκε σε μερικά μικρά τσιμπήματα και μετά ησυχία.

Το Χόλιγουντ έχει δραματοποιήσει την ιστορία στο έπακρο σε ταινίες τρόμου όπου τα πιράνχα κατασπαράζουν ό,τιδήποτε ζωντανό. Ο Θεόδωρος Ρούζβελτ είχε γίνει μάρτυρας μιας σκηνής στη Βραζιλία που τα ψάρια διέλυσαν μία ζωντανή αγελάδα στο νερό σε λίγα λεπτά και άφησαν μόνο το σκελετό της. Στην πραγματικότητα, η ιστορία ήταν σκηνοθετημένη. Είχαν κλείσει σε μια λίμνη πολλά πιράνχα για ημέρες χωρίς τροφή και αυτά πεινασμένα κατασπάραξαν την αγελάδα. Στη φύση σπανίως επιτίθενται. Όμως έχουν καταγραφεί θάνατοι παιδιών όπως και απώλειες άκρων σε κολυμβητές στα ποτάμια. Τα κατ' εξοχήν φυτοφάγα αυτά ψάρια μπορούν να γίνουν επιθετικά όταν βρεθούν

σε ομάδες. Καλό είναι να είναι κανείς προσεκτικός, αλλά όχι παρανοϊκός, όπως με τους καρχαρίες στη θάλασσα. Πάντως τα πιράνχας είναι πολύ νόστιμα τηγανητά, κάπως σαν τους δικούς μας σαργούς. Με λίγη ρετσίνα θα ήταν ασυναγώνιστα.

Δύο φυλές που δεν έχουν επαφή με τον δυτικό πολιτισμό οι Ταγαέρι και οι Ταρομενάνε (Tagaeri, Taromenane) με συνολικό πληθυσμό 180 ατόμων συγκρούστηκαν πρόσφατα με τους Γουαοράνι (Waorani), που αριθμούν 2.500. Οι συγκρούσεις συνήθως έχουν αιτία τις γυναίκες που τις χρειάζονται για τη διαιώνιση. Οι Ταγαέρι και οι Ταρομενάνε σκότωσαν δύο Γουαοράνι και οι τελευταίοι σκότωσαν κάπου 30 από τους αντιπάλους.

Με τη δολοφονία 30 περίπου ατόμων της φυλής και με λίγες γυναίκες, ουσιαστικά οι δύο φυλές εξαφανίζονται. Οι φυλές αυτές έχουν μεγάλη σημασία για το μέλλον του Αμαζονίου, γιατί οι περιοχές ιθαγενών που δεν έχουν επαφή με τον σύγχρονο πολιτισμό εξαιρούνται από την πετρελαϊκή ανάπτυξη με διεθνείς συμφωνίες. Καθώς είπε ο Έκτωρ, σύντομα οι ιθαγενείς θα εξεγερθούν. Τον ρώτησα αν φοβάται για τη ζωή του. Εχω ξεπεράσει το φόβο, μου είπε.

Συνεχίζεται